

Mějte se, já odcházím

PETR KRATOCHVÍL se rozhodl poskytnout poslední rozhovor. Komerční producent, umělecký ředitel a zakladatel černého divadla TA FANTASTIKA totiž natrvalo odchází z Čech.

Veronika Bednářová, foto Jan Zatorsky

„Když jsem se sem před šestnácti lety nastěhoval, bylo tady padesát šest telefonních linek,“ říká Petr Kratochvíl o své jevanské vile Elinka, která má velmi pohnutou historii.

Zdi téhle idylické zahrady lidé občas pomalovávají žlutými židovskými hvězdami, občas dolarovými bankovkami.

PETR KRATOCHVÍL (60) chce letos na podzim zvednout kotvy. Plánuje se i s početnou rodinou znovu usadit na Floridě, kde prožil část emigrace v osmdesátých letech. Do Česka se vrátil v roce 1990 jako úspěšný divadelní podnikatel, režisér a producent, založil tu pražskou pobočku vizuálního divadla Ta Fantastika. Jejím spolumasíitelem byl až do roku 2008.

Stal se partnerem Lucie Bílé, má s ní syna, opustil ji, zůstali obchodními partnery. Na začátku roku 2008 podal – po mnoha tahačích s pražským magistrátem – stížnost na český stát u Evropské komise, kvůli nerovnému nastavení divadelních grantů. A komise mu konečně, byť pro něj už je pozdě, po čtyřech letech odpověděla.

Má americký pas, pět dětí s Miss Československo 1992 Pavlínou Baburkovou, šestého syna Filipa s Lucíí Bílou a sedmou, dospělou dceru Barboru s první manželkou Květou Kratochvílovou. Kdysi byl i hercem, pracoval v Ypsilonce, ale zpátky na jeviště nemíří. Dostal nabídku založit vizuální divadlo v emirátu Katar.

Sešli jsme se v jeho vile Elinka v Jevanech, kde s rodinou bydlí a kterou si plánuje ponechat i po odchodu za oceán. V domě, jenž byl konspirační vilou KGB i StB, bydlel tu Che Guevara, vrah Trockého i maminka sovětského prezidenta Andropova, mluvil bez jakýchkoliv zábran.

Máte v Česku vůbec nějaké přátele?

Není jich moc. Jefim Fištejn. Martin Štěpánek. Walda Matuška. Karel Kryl.

Tři ze čtyř, které jste jmenoval, jsou mrtví.

Máte pravdu. Těch pár ostatních nechci jmenovat, byl by to pro ně políbek smrti. V tu ránu budou mít štempl, že se kamarádí s komerčákem, s pravičáckým klauzovcem.

Jak dlouho už plánujete odchod do zahraničí?

Čtyři roky. Tehdy se tu lidé začali dívat na české normalizační seriály. Už

si ani neuvědomují, že nomenklaturní komunisté jsou všude. Nechci pesimisticky nadávat, chci jen říct: Mějte se hezky. Každý má takovou vládu, jakou si zaslouží. Mám sedm dětí a chci těm mladším dát možnost vystudovat v zahraničí, aby si mohly samy zjistit, že mezilidské vztahy nejsou všude tak špatné jako v Čechách. Chci se vrátit na Palm Beach, na Floridu. Hledám tam dům. Mám ještě haciendu v Portugalsku, tu si nechám – Portugalci jsou nesmírně hodní a milí lidé.

Co budete na Floridě dělat?

Mám obchodního partnera, chceme otevřít divadlo v Kataru. Chtěl bych podnikat také v Asii, před lety jsem tam měl obrovský úspěch s představením Alice and Dream. Často jsem jezdil do Číny, na Tchaj-wan, Alice and Dream se tam hrála deset let.

Co bude s Divadlem Ta Fantastika?

Bude dál fungovat. Majiteli jsou pan Julius Hirsch a Lucie Bílá jako dvě fyzické osoby, já mám plat, pomáhám jim po obchodní stránce. To mohu dělat po telefonu, občas sem z USA zaletět. Nebudeme už dělat ani muzikály, ani činohru, Ta Fa zůstává vizuálním divadlem, nejdů už do tohohle nefér boje s ostatními komerčními divadly.

Verdikt Evropské komise, na který jste čtyři roky čekal, měl rozhodnout, zda některá česká soukromá divadla mohou dostávat státní dotace, a jiná nikoli. Prezident Evropské komise Barroso vám napsal papír velikosti A4, kde uvádí, že jste měl pravdu a že napříště by se mělo rozhodovat podle evropského práva. Není to tak, že sobě jste nepomohl a jiným divadlům uškodil?

Ten pocit nemám. Neberu to jako vítězství, mám jen dobrý pocit, že jsem spor dotáhl do konce. Dokázal jsem, že v téhle zemi je bolševismus úplně všude.

Pojďme projít posledními čtyřmi lety.

Připomenu, proč jsem si u Evropské komise na grantový systém stěžoval. Byl léta netransparentní, protizákonný. Evropské právo jasně říká, že s. r. o., jako jsem já, nesmí dostat víc peněz než zhruba šest milionů korun na tři roky. A tady mnoho soukromých subjektů dostávalo třeba třináct milionů ročně. Moje divadlo taky dostalo grant, jednou jeden a půl milionu na projekt Božena Němcová. Ale i tak jsem tvrdil, že jde o princip, že špatný grantový systém ničí trh – pak na něm nemá cenu podnikat a investovat.

Proč trvalo čtyři roky, než vám José Manuel Barroso odpověděl?

Protože Evropská unie je socialistický galimatyáš a maličkosti jako Kratochvíl v Praze ji nezajímají. Stálo mě to spoustu peněz, platil jsem celou dobu právníka, který mě zastupoval.

Kolik vás to stálo?

Sto tisíc měsíčně.

Sto tisíc měsíčně po dobu čtyř let... Za pět milionů korun jste dostal A4 od Barrosa?

Nevadí mi ty peníze. Vadí mi, že to tak dlouho trvalo, že člověk už se nedovolá ani u Evropské unie.

Je důvodem, proč odcházíte, také politická a hospodářská nestabilita v Evropě?

Odehrává se tady něco jako RVHP – jen s tím rozdílem, že RVHP fungovalo. Držím jim palce, ale moc to nevidím. Tuhle jsem se koukal na přenos z Evropského parlamentu a byla tam ta britská baronka Ashtonová, prezident EU Herman Van Rompuy a tahle partička, něco řešili. Moje děti se ptaly: „Tati, a to je pokračování Bradavic?“ – „Ano, děti,“ odpověděl jsem, „to je Harry Potter.“

Ale Amerika už taky není tou zemí, ze které jste před dvaceti lety odcházel.

Jsem na to připraven. Nevoloil jsem Obamu, a jsem přesto šťastný, že je prezident. Je to důkaz, že Amerika je nejdemokratičtější země na světě. Dovedete si představit, že by ve Francii vyhrál černoch? Občas mě Obama rozhodnutí rozčilí, ale nedá se to srovnat se Sarkozym či s tetou Merkelovou. Pro mě je Amerika stále nejlepší zemí na světě. Jsem světobčan, mám rád patriotismus a vlastenectví.

Proč jste svůj podíl v Ta Fantastice prodal v roce 2008 letitému spolupracovníkovi Juliu Hirschovi?

Kvůli dějům. Zjistil jsem, že tady vyhráli komunisti, mentalitou i fakticky. Komunismus pokračuje, jen má jiné kulisy. Tohle poznání je úsměvné, ale strašné.

Proto už nechodíte do společnosti?

Ano, zavřel jsem se doma se ženou a dětmi, dívám se jenom na Al Jazeera a CNN. Bylo ale těžké vystoupit z pracovního kolotoče, byznys je tvrdá záležitost, člověk mu musí věnovat všechno. Když jsem v roce 2008 přestal pracovat, cítil jsem se jako nemocný. Zvykl jsem si až za dva roky.

Divadelníky na vás vždycky popuzovalo, že umíte vydělat peníze. Není to proto, že jiným divadlem než černým, které láká především turisty, se u nás tolik vydělat nedá?

Ale dá. Podívejte se na Voskovce a Weri-cha, E. F. Buriana nebo Vlastu Buriana. Za první republiky všechno fungovalo bez dotací. Můj vzor je Andy Warhol. Říkal, že má úžasný pocit, když namaluje obraz, ale ještě krásnější je, když se mu ho podaří dobře prodat. A co prohlásil Steven Spielberg? „Nejdrfiv musím natočit Čelisti, abych si mohl dovolit Schindlerův seznam.“ Tohle uvažování se mi líbí, držím se ho. Jediný lék je nedávat umělcům žádné peníze z peněz daňových poplatníků – a kdo se neuživí, ať jde dělat něco jiného.

Jaký měla Ta Fa obrat v roce 2008, když jste z ní odcházeli?

Kolem osmdesáti milionů korun.

Kolik z toho byl čistý zisk?

Tak mezi dvaceti třiceti procenty, asi dvacet milionů korun. Téměř všechno jsem ale každoročně investoval zpátky do divadla. Nicméně všichni měli před očima jen to, že Kratochvíl vydělává velké prachy. To stačí k tomu, aby vás tady neměli rádi.

Myslíte si, že jste mezi stovkou nejbohatších Čechů?

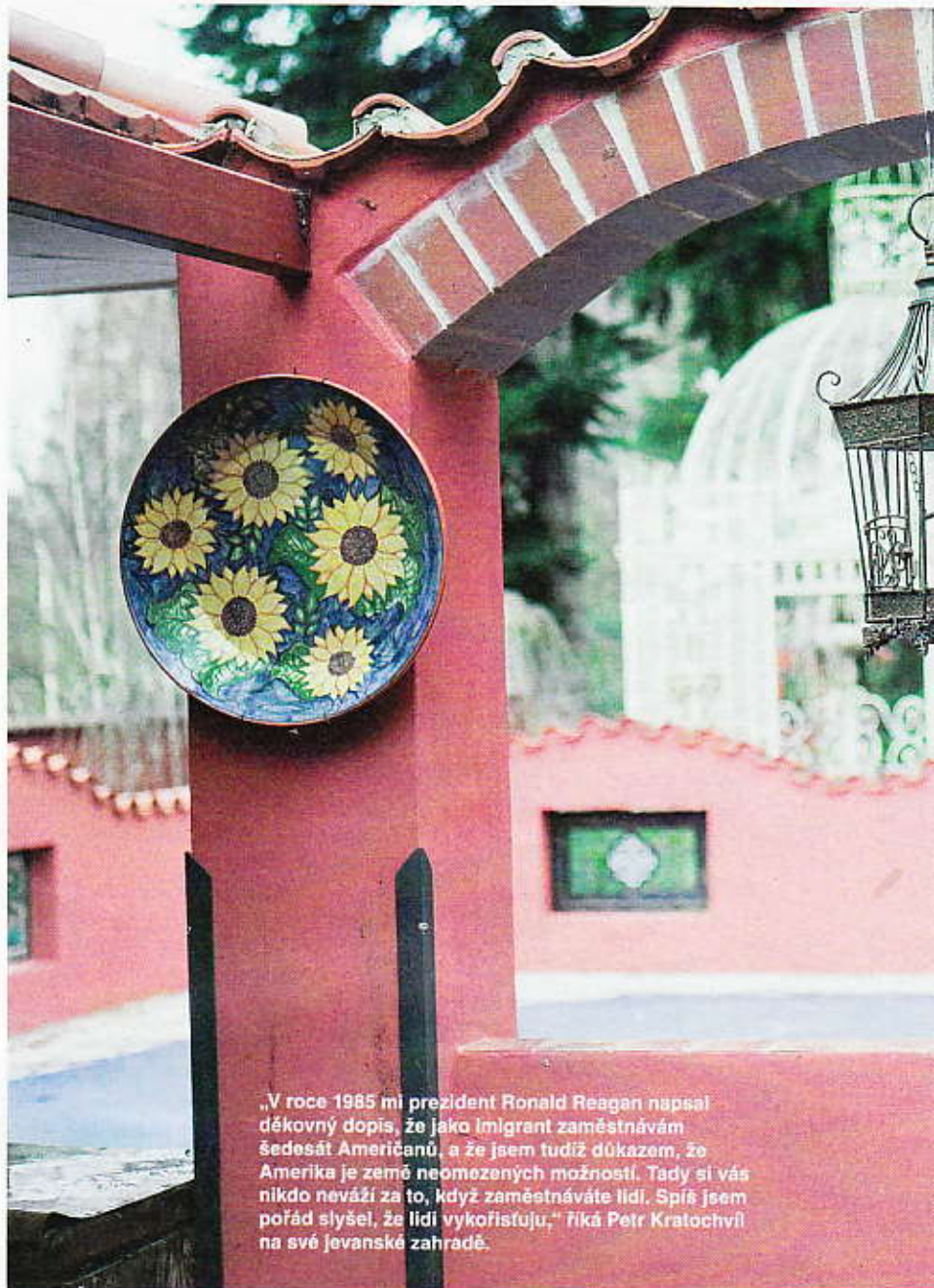
Nejsem Čech, jsem Američan. Ale vážně, jsem bohatý tak, že jsem nezávislý, v tom je má síla. Vlastním myšlenkový trust, což je důležitější než kapitál. První hra, kterou jsem začal provozovat v Americe, Alice and Dream, mě stála sedmdesát tisíc korun a vydělal jsem na ní osm set milionů korun. Hrála se víc než sedm tisícrát.

Teoreticky by se dalo vaše divadlo v Kataru řídit z Jevan, ne?

Určitě. Ale na Floridě je hezky, mám tam rozhodně víc přátel. Na rozdíl od osmdesátých let, kdy jsem do Ameriky emigroval, sem do Čech můžu kdykoli přiletět, což je úžasné. Přiletím, až tady budou Andrej Babiš s Janem Krausem a Tomášem Halíkem zavírat Klause. Je to možná nadsázka, ale tady je možné všechno.

Je Václav Klaus jedním z vašich přátel?

Klause si nesmírně vážím a snad můžu říct, že si ho vážím jako přítele. Je to možná provokativní politik, ale politici západního stříhu takoví bývají, třeba David Cameron. Vážím si Klause i s chybami, které má. On byl pro Chartu a komunisty

„V roce 1985 mi prezident Ronald Reagan napsal děkovný dopis, že jako imigrant zaměstnávám šedesát Američanů, a že jsem tudíž důkazem, že Amerika je země neomezených možností. Tady si vás nikdo neváží za to, když zaměstnáváte lidi. Spíš jsem pořád slyšel, že lidi vykořisťuju,“ říká Petr Kratochvíl na své jevanské zahradě.

čára přes rozpočet. Individualista, stál si za svým názorem a uměl ho obhájit. Otevírá nové diskuse, ať je to Evropská unie nebo globální oteplování. Když vedle něj postavím komunistu a estébáka Babiše, je to nebe a dudy. Babiš a jeho nová parta umělců, Jan Kraus a Michal Viewegh... Připomíná mi to historku, jak houslista Svěčený hrál v nějakém pornu, provalilo se to, toho člověka zavřeli a Svěčený říká: „Ale já jsem tam hrál jenom na housle!“ Jan Kraus taky bude jednoho dne, až sem třeba přijdou Čiňani, říkat: „Ale my jsme to mysleli dobře, my jsme tomu věřili, chtěli jsme udělat pořádek a hojovat proti korupci...“

Proč jste tak naštvaný, není za tím něco osobního?

Vadí mi, jak pořád říkají, „my jsme pravdoláskaři“. Neznám člověka, který nechce, aby pravda a láska zvítězily. Taky si přeju, aby pravda a láska zvítězily, ale tahle skupina lidí k tomu, aby jejich pravda zvítězila, použije jakoukoli lež. Kdo má jiný názor, je pro ně nepřítel, což je totálně nedemokratické. Když se pravdě a lásce podrazily nohy hned na začátku, protože zlo nebylo potrestáno, nebyl tady žádný norimberský proces, tak pravda a láska nemají na čem stavět. A vzhledem k tomu, že si to tu nikdo neuvědomuje, tak pravda a láska už asi nikdy nezvítězí, což je ta největší škoda.

Jak to myslíte?

Pan Jan Fischer, nejoblíbenější politik, který vstoupil do strany až léta po upále-

ní Jana Palacha, bude možná prezidentem.

Kdybyste tady zůstal, tak byste se třeba taky s komunismem namočil.

Ale já jsem tady nezůstal. Stejně jako tady nezůstal Martin Štěpánek, bratr Petra, předsedy komunistické strany Národního divadla. Byl jsem jediný z divadla Ypsilon, kdo nepodepsal Antichartu. Ten tlak, abych ji podepsal, byl přítom obrovský.

Jenže tlačení k podpisu Anticharty byli především slavní herci a umělci – to jste vy v té době nebyli.

Šlo jen o to, nenechat se zblbnout masou, která říká: „Když nepodepíšeš, zničíš divadlo, odneseme to všichni!“ Na druhou

stranu jsem ale šťastný, že jsem nepodepsal ani Chartu, protože jsem bydlel mezi chartisty ve Vídni. Znal jsem proto všechny ty strašné lidi, co pak byli na Hradě. Nebyli schopní sžít se s žádným právním systémem, přežívali na podporách, ožrali na schodech, nestarali se o děti. Chovali se jako šílenci, znám jen jejich přezdívky: Londýn, Skalák... Jejich děti tam běhaly nahaté po schodišti a nikdo si jich nevěšmal. Těch lidí si nevěším a je pro mě absurdní, že se z nich dělají hrdinové. Plastic People měli a mají své místo, ale připadá mi neuvěřitelné, že se české děti budou učit básničky od Magora, který se z mého pohledu nebyl schopen postarat o rodinu, a nikdo si nebude pamatovat, kdo byl František Fajtl nebo bratři Mašínové.

Nesnášíte chartisty, co byli v komunistické straně, antichartisty, pravdoláskaře... Kdo vám tedy vyhovuje?

Nepatřím sem. Je to hrozný pocit, ale je to tak. Mně kamarádčoft nesmírně vadí, je neprofesionální. Bylo by mi odporné říct: „Pane Just, přijďte do Jevan na vínečko!“ Navíc si velké většiny českých umělců ani nevěším. Nemají názor, jsou schopni dělat předvolební kampaň za peníze, i když té dotyčné straně vůbec nevěří, mohou dělat s Michalem Davidem úplně stejně jako se mnou.

Proč jste se tedy z Ameriky vracel, když se vám tam tak výborně dařilo?

Jsem patriot. Díval jsem se na CNN, kde byly záběry z Václaváku, a říkal si: Jedu domů. Nechtěl jsem mít na zahradě grapefruity, ale třešně a švestky. Těšil jsem se na rodiče, na sestru, na kamarády, všechno jsem si zidealizoval. To rozčarování vzniklo postupem let. Začalo to Václavem Havlem, když osvobodil z podvodu podezřelou Chadimovou bez soudního procesu, pak prodal Lucernu estébákovi z Chemapolu Junkovi. Pomalu se to začalo skládat jako mozaika...

V jednom rozhovoru před třemi lety jste řekl, že Václav Havel byl jen loutkou v rukách Mariána Čalfa. I laikovi je jasné, že je to zjednodušující pohled. Pořád si to myslíte?

Myslím, že Marián Čalfa měl na Václava Havla snad až příliš velký vliv. Čalfa jako Mojžíš převedl komunisty suchou nohou do řízeného kapitalismu. To je geniální, jak se mu to povedlo. Myslím si ale, že měla téct krev, abychom si víc vážili svobody. Takhle jsme opět prošvihli dějinnou příležitost. Dnes by si komunisté dávali větší pozor, víc by se styděli. Proto si vážím Mašínů, jsou to hrdinové. Stejně jako Kubiš a Gabčík, kteří provedli atentát na Heidricha.

A Václava Havla?

I jeho si nesmírně vážím. Jako disidenta. Jako bojovníka za lidská práva. Celosvětově. Ale doma to prošvihl, protože de facto veřejně rehabilitoval komunisty. Pánové Dienstbier a spol. si vyměnili úžasnou moc, mohli říkat: Tohle byl hodný komunist, tohle špatný, hodný estébák, špatný estébák. Jednoduše, tohle všechno pro mě byli komunisti, panem Dienstbierem počínaje a panem Rychetským z Ústavního soudu konče. Pokud připustíme, že to byla zločinecká organizace, tak všichni její členové byli zločinci.

Nezapomeňte na hrdiny,
napsal si Petr Kratochvíl
na jedno ze svých
amerických aut.

REMEMBER HEROES

Jozef GABČÍK
Jan KUBIŠ

Josef MAŠIN
Ctirad MAŠIN
Milan PAUMER

Koho si v téhle zemi vážíte?

Víte, že letci, kteří litali v RAF, mají dnes menší důchody než jejich pozdější trýznitelé? Nositelé Řádu bílého lva, Řádu Milana Rastislava Štefánika a britského Distinguished Flying Cross dnes nemají peníze na zubní protézy. To je přece ostuda. Stejná, jako když na sochu Míladý Horákové dávají peníze komunisté. To jsou chvíle, kdy si říkám: Proč tu mám žít?

Byl jste pozván na pohřeb Václava Havla?

Ne. Nebyl jsem ani Waldovi na pohřbu, i když jsem ho celý zařizoval. O hrdiny se má člověk starat, když žijí. I o rodiče, o děti, rodinu a přátele. Tím se znovu dostávám ke třetímu odboji. Teď na ně kašlem, a až umřou, tak jim zas budem nosit věnce na Slavín.

Budete Václavu Havlovi nosit věnce?

Nevím, zatím jsem tam nebyl. Ale jak se po jeho smrti chovali jeho v uvozovkách kamarádi, antichartisti, ta hysterie, občas jsem měl strach, aby to nebylo jako v Severní Koreji, lidé se předháněli, kdo co vymyslí, kdo víc, je to Bůh, není to Bůh? Snaživý blbec udělá víc škody než deset placených diverzantů, třeba David Černý nebo Michael Kocáb. Čekal jsem,

KRATOCHVÍLŮV ŽIVOT

- ◆ **V roce 2007** našel díky pořadu Pošta pro tebe vlastního otce, kterého neviděl padesát let. Od té doby se stýkají.
- ◆ **V 90. letech** mu v rychlém sledu zemřela maminka, otcím a jediná sestra Helena, herečka Městských divadel pražských.
- ◆ **Má děti** Barboru (38, žije v Německu, kde vlastní kavárnu), Filipa (16, studuje Prague British School), Jana (16) z prvního vztahu Pavliny Baburkové a dále Pavla (10), Petra (8), Ilonu (6) a Julii (4).

kdy nějaký herec, jistě antichartista, řekne, že jedno sedadlo v divadle se nebude nikdy prodávat, že tam bude neonové srdce, aby byl Václav Havel vždy s námi. A kdo jste ho znali před rokem 1989, jak jste se o něj zajímali? A další věc: dvanáct nominací Českého lva na film Odcházení? Po všech těch špatných kritikách? To je typicky české pokrytectví.

Co byste po lidech vlastně chtěl, dvaadvacet let po roce 1989?

Třeba když píšete životopis, tak nezapomenout uvést, že byli ve straně. Jako na to

zapomněli oba poslední ředitelé České televize, Janeček a Dvořák. To je typické.

Není váš radikální názor na komunisty dán tím, že jste strávil dekádu v emigraci v USA?

Je to možné. Věřím, že komunistou byl, je a zůstává komunistou. „Bývalý komunistou“, je stejný nesmysl jako „bývalý fašista“. Jednou jsem, po smrti Waldy Matušky, řekl do České televize: „Zdravím Waldu našim obvyklým pozdravem: Smrt všem komunistům, bývalým, současným i budoucím!“ Bylo to samozřejmě v nadsázce. Jenže už mě pak nikdy do České televize nepozvali. Černé listiny jsou černé listiny.

Nelítujete dneska, že jste v devadesátých letech tak otevřeně podporoval ODS?

Ne, jsem pravicový volič, světonázorem konzervativní člověk. Obhajoval jsem vždycky spíš Václava Klause než ODS. Dával jsem jim finanční příspěvky, ale už bych nikomu nedal ani korunu.

Kdy jste si řekl, že ODS už nic nedáte?

Totální zhroutil pro mě nastalo, když přišel do strany Mirek Topolánek. Rozdíl mezi Topolánkem a Paroubkem je nula. Jedině ho chválím, že začal řešit

Lucii Bílou vyměnil za Miss Československo 1992 Pavlínu Baburkovou, s níž má pět dětí ve věku od čtyř do jedenácti let. S celou rodinou se také chystá odejít do Ameriky, kde budou děti chodit do školy.

třetí odboj a ocenil bratry Mašiny. Jinak pravicové straně jen ubližoval.

Konkrétně?

Když jsem za ním přišel s dokumenty o problematice divadelních grantů, snažil jsem se mu vysvětlit, že mi nejde o peníze, ale o princip podpory umění v tomto státě. Že nám chybí divadelní kategorie, zásadní pravidla i jasná kulturní politika. Řekl mi tehdy: „Ahoj, čur***, podívej se, jak sem zhubnul! Co je? Co to je? To nebudu číst, vole, kolik chceš? Cože? Ty nechceš prachy? Jaký principy, vole? Áááááale, na to se vyser!“ Od té doby už ódésku nepodporuju. A taky jsem začal mít velké problémy s lidmi.

Vyhrožovali vám během sporu o divadelní granty?

Moc. Měli jsme tahle vrata celá pomalovaná žlutými židovskými hvězdami. A taky americkými dolary.

Cítil jste antisemitismus?

Jako národ jsme těžce rasističtí. To se týká Romů, Vietnamců, Čiňanů. Nesnášíme odlišnosti menšin.

Ale vy jste Žid, cítil jste nenávisť?

Určitě. Vždycky to bylo podmíněno nějakou mou akcí nebo vyjádřením. Ale nebál jsem se. Máme tady kvalitní kamerový systém, kdyby se sem chtěl někdo vloupat, tak ho natočí – a pak tady mám dědečka, který každého zastřelí.

Ale zase jste se toho tady tolik změnit nesnažil.

Snažil jsem se strašně. Ale jsem divadelní producent, ne politik. Chtěl jsem změnit věci ve své profesi, na větší změnu nemám kompetence. Mým životním cílem byly divadelní granty, chtěl jsem to dotáhnout.

Vaše podnikatelské aktivity se teď tedy budou soustřeďovat jen na Katar?

Ještě píšou pohádku o hodném milionáři a zlém chudákově. Bude to film, který chci produkovat, natočit v Rumunsku, s rumunskými nebo polskými herci. Odehrávat se to však bude v Čechách. Ovšem ten milionář nesmí být bývalý komunista a estébák. Už to mám skoro hotové.

Taková autobiografie, ne?

Spíš mě inspiroval Strýček Skrblík. A taky aby po mně něco zbylo. ●

inzerce

MAXI
RADOST
MINI
CENA

CITROËN C4

1.4 VTi 95

JÍŽ ZA 239 900 Kč

- klimatizace
- 6 airbagů
- tempomat
- Pack Look
- zavazadlový prostor 380 l

5
LET ZÁRUKA

500 VOZŮ CITROËN NAJDETE NA WWW.CARSTORE.CITROEN.CZ
POUZE DO 29. ÚNORA.

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

CITROËN

PSA FINANCE ČESKÁ REPUBLIKA

CITROËN doporučuje TOTAL

Cena a pětiletá záruka platí při využití financování Citroën Financial Services se slevou 40 000 Kč pro Citroën C4 pouze do 29. 2. 2012. Ceny včetně DPH. Náhlíka je určena pro spotřebitele. Pětiletá záruka je omezena nájezdem 90 000 km. Spotřeba a emise CO₂ podle CEE 1999/100 Citroën C4 1.4 VTi 95: 6,4 l/100 km a 149 g/km. Ilustrativní foto.